

miljö, klimat, energi

motionsbehandling

Partistämmans beslut 2015

Miljö, klimat, energi

Vattendirektivet - motion 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

Sammanfattning motion 2.4: Vattendirektivet tolkas olika beroende på vilken handläggare som jobbar med frågan. I Västra Götaland innebär tolkningen att all vattenkraft skulle behöva avvecklas och landsbygden ska stå för kostnaderna i åtgärdsprogrammet.

2.1.1 att vattendirektivets åtgärdsförslag är ett för stor ingrepp i äganderätten och ska därför behandlas i den parlamentariska demokratin dvs riksdagen.

2.1.2 att enligt miljöbalken ska en konsekvensanalys tas fram där kostnad och nytta ska kvantifieras.

2.2 att uppdra till partistyrelsen att på alla tillgängliga sätt verka för att konsekvenserna från vattenförvaltningens åtgärdsförslag inte belastar svenskt jord- och skogsbruk på ett sådant sätt att jord och skogsbrukets konkurrensvillkor försämras.

2.3 att Centern bevakar kommunens svar, där tydligt skall framgå att förslaget är realistiskt, både ekonomiskt och i praktisk handling att genomföra. 2.4.1 att Centerpartiet på riksnivå jobbar för att sådan här stora frågor måste avgöras av politiken inte av några tjänstemän.

2.4.2 att Centerpartiet jobbar för alla skall vara med att ta ansvar för vår miljö.

2.4.3 att motionen skickas vidare till riksstämman.

Partistyrelsens yttrande:

Vattendirektivet, eller Ramdirektivet för vatten (RDV), trädde i kraft år 2000 och blev del av svensk lag 2004. Syftet är att skydda och förbättra miljön i sjöar, åar, floder, kust- och grundvatten. Det innebär att både tillgång och kvaliteten på vatten ska vara god. Siktet är därför inställt på att så långt som möjligt vidta åtgärder som förbättrar vattenkvaliteten. Det övergripande målet för vattenförvaltningen är att uppnå god vattenstatus till år 2015, eller senast till år 2027. Många av våra sjöar och vattendrag når ännu inte de krav som ställs på god ekologisk status eller god ekologisk potential.

Implementeringen av EU:s ramdirektiv för vatten går nu in i tredje förvaltningscykeln. Åtgärdsprogrammet för vattendirektivet är ambitiöst och behöver vara det i och med att vi inte bedöms nå målen i tid för vattendirektivet. Medlemsstater som inte når målen, eller inte vidtar nödvändiga åtgärder, kan stämmas av Kommissionen, och om de fälls, dömas till böter i mångmiljonklassen. Samtidigt finns stora brister i åtgärdsprogrammet såsom avsaknad av finansieringsplan för samhällsekonomiska kostnader och konsekvensanalyser för påverkan på jordbruk, vattenverksamheter och möjligheten att ha jobb i hela landet i relation till möjligheten att nå miljömålen. Exempelvis bedöms det svenska lantbruket drabbas av kostnader upp till 2 miljarder kronor per år och att 150 000 ha jordbruksmark tas ur bruk.

De kostnader som åtgärdsförslagen medför måste vara tydliga och Vattenmyndigheterna behöver lämna förslag om hur deras förslag ska finansieras. Åtgärderna behöver prioriteras utifrån befintlig finansiering.

Vattenkraft är särskilt värdefull då den är förnybar, fossilfri och kan lagra kraft i vattenmagasin. Den har dock mycket stor miljöpåverkan i och vid de vattendrag som regleras, lokalt och på systemnivå, både uppströms och nedströms. En stor del av

befintlig småskalig verksamhet bedrivs med stöd av äldre lagstiftning från 1918 års vattenlag eller beslut från 1800-talet eller av kungliga privilegiebrev eller urminnes hävd. Det är uppenbart att dessa typer av befintliga verksamheter inte uppfyller dagens miljö- eller rättskrav som prövas enligt Miljöbalken. Än mindre de krav som åtgärdsprogrammet syftar till. Länsstyrelsen är de som i första hand har rätt att pröva och utöva tillsyn av vattenverksamheter. Detta har lett till konflikter då myndigheterna kräver att verksamheterna som bedrivs med stöd av äldre tillstånd skaffar moderna tillstånd. Det är en omfattande och kostsam process, och kan leda till nya krav på verksamheten. Frågan som verksamhetsägaren ställs inför av ett litet kraftverk är om det är värt eller ens möjligt att fortsätta bedriva verksamheten. Ägande- och förfoganderätten ställs därmed mot behovet av miljöskydd och en rimlig och rättssäker process med en likvärdig tillämpning i hela landet, vilket i sin tur i viss mån även står i konflikt med behovet av förnybar energi. Förslagen från åtgärdsprogrammet är genomgripande och får ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenser som Vattenmyndigheterna inte kan hantera ensamma. Centerpartiet anser att urminnes hävd måste respekteras för befintlig pågående verksamhet.

EU-kommissionen tog under 2012 fram en handlingsplan för att förbättra statusen på Europas vatten. Där konstateras att den mest utbredda påverkan på ekologisk status i 19 av medlemsländerna, inklusive Sverige, är fysiska förändringar i vattenmiljöerna, såsom dammar, kraftverk och utdikning. Samtidigt är vi beroende av vattenkraften för att uppnå våra energi- och klimatmål i och med att vattenkraften är förnybar och kan lagra kraft i vattenmagasinen.

Havs- och vattenmyndigheten och Energimyndigheten bedömer att miljömålet Levande sjöar och vattendrag kan uppnås på nationell nivå utan väsentlig påverkan på vattenkraftens roll i energisystemet och vår förmåga att nå klimatmålen men detta framgår inte i de framtagna åtgärdsprogrammen.

Centerpartiet anser att detta är avvägningar som måste lyftas från myndigheterna till politisk nivå. Det är i första hand upp till regeringen att ta ansvar för att göra en sammanvägning av samhällsintressen med bred förankring hos berörda sektorer och kommuner. Däremot instämmer Centerpartiet i att en konsekvensanalys behövs där både kostnad och nytta ska kvantifieras för jordbrukets långsiktighet liksom vattenverksamhetens fortsatta betydelse.

Vi bör beakta att Sverige idag inte uppfyller RDVs krav, och att ju längre det dröjer ju större är risken att åka på en stämning som Sverige kommer förlora och bli mycket kostsam. Att inte agera ökar riskerna för en större stämning, och mer omfattande krav på åtgärder och drygare böter.

Partistämman beslutade:

att prioritera de mest kostnadseffektiva åtgärderna för att uppnå vattendirektivets mål.
att prioritera de åtgärder där finansiering är tillgänglig för att uppnå vattendirektivets mål.

att ägande- och förfoganderätten förenas med miljökrav, samtidigt som den förnybara elproduktionen värnas.

att åtgärderna för vattendirektivet förenas med jobb i hela landet, ett konkurrenskraftigt jordbruk och med andra miljömål.

att samhällsekonomiska kostnader förknippade med åtgärdsprogrammet för vattendirektivet analyseras.

Partistämman ansåg följande motioner besvarade:

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4

Fossiloberoende fordonsflotta - motion 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10

2.5.1 att utreda vad som krävs för att befintliga dieselmotorer i offentlig verksamhet som kommuner och landsting i allt högre grad tankas med biodiesel

2.5.2 att Kommunala Energi- och klimatrådgivare får i uppdrag att genomföra en årlig utbildning om miljöbilar inklusive upphandling av elbilar och laddinfrastruktur

2.5.3 att Centerpartiet i Uppsala kommunkrets lämnar ärendet vidare till Centerpartiets riksorganisation

2.6 att Centerpartiet ska verka för ett nationellt mål på 1 miljon elfordon till 2030

2.7.1 att Centerpartiet med kraft på alla plan agerar för att RME ej skall beskattas.

2.7.2 att Centerpartiet agerar för närodlat politik som ger lokala småskaliga produktionsanläggningar.

2.7.3 att Centerpartiet tar beslut om att synen på Lantbruket är en "mat och bränslen" leverantör i Sverige och agerar utifrån det.

2.7.4 att motionen skickas till riksförbund stämman.

2.8.1. att kommuner i Sverige sätter upp laddstolpar vid nybyggnation av kommunala parkeringshus och på kommunala parkeringsplatser

2.8.2. att kommuner i samverkan med näringslivet etablerar snabbladstationer som kan användas av taxibilar, färdtjänst och lätta lastbilar

2.9.1. att landsting och kommuner utreder el- och eller laddhybridbussar som ett alternativ eller komplement till biogasbussar och spårvagn

2.9.2. att Energimyndigheten får i uppdrag att ta fram upphandlingskriterier för elbussar och laddinfrastruktur

2.10 att Centerpartiet ser positivt på tekniken med elvägar som en del i att göra fordonsflottan fossilfri.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet har som målsättning att till 2030 ha en fordonsflotta som är fossiloberoende. I regeringsställning har vi drivit på energieffektivisering och minskning av utsläpp av växthusgaser från bilar liksom att främja miljöfordon på vägarna.

Tack vare vår politik nådde Sverige redan 2012 EU:s mål till 2020 om 10 procent förnybar energi i transportsektorn. Med Centerpartiet och Alliansregeringen ökade andelen förnybar energi i transportsektorn från tre till 18,7 procent.

Centerpartiet instämmer i motionärernas uppmaning om att takten behöver öka. Centerpartiet verkar för att skapa förutsättningar för att driva våra fordon på flera olika typer av energislag utan att främja eller överkompensera ett specifikt energislag eller typ av motor.

För att stimulera utbyggnaden av laddinfrastruktur och bilar, bussar och lastbilar som kan drivas med eldrift har Centerpartiet i Alliansregeringen satsat 300 miljoner kronor i medfinansiering på en utbyggd laddinfrastruktur till minst 10 000 laddstolpar. Det är

dock marknadens roll att investera i den infrastruktur som krävs, med stöd av offentliga medel.

Utbyggnaden av laddinfrastruktur för laddning av bussar är troligen mest avgörande för att driva på en elektrifiering av kollektivtrafiken. Idag saknas standard för teknisk utformning, vilket komplicerar situationen med investeringar ytterligare. Det finns även ett behov av en lösning avseende ägarmodell och betalning för konsumtion av el.

Gröna mobilitetslösningar, såsom elektrisk drift av fordon, ska även premieras vid nybyggnation. Dessutom vill vi införa ett bonus-malus-system för bilar och en miljöpremie för bussar och lastbilar.

Såsom föreslås i stämmoprogrammet 2015 *Resultat för miljön* så föreslås en ambitiös kvotplikt som baseras på klimatnytta. Denna ska leverera en hög andel förnybar energi vid inblandning i bensin och diesel, men inte enbart låsas vid diesel och biodiesel. Detta system anser Centerpartiet därför vara mer långsiktigt och anpassat utifrån framtida behov än att stimulera biodieselmotorer vid upphandling såsom motionären föreslår.

Avseende rapsdiesel, RME (rapsmetylester) beslutades förra året att till 1 januari 2015 höja skatten på alla typer av bränslen av fettsyrametylestrar (FAME) i och med att dessa ansetts vara överkompenserade enligt EU:s statsstödsregler. Enligt Energimyndigheten har både hög- och låginblandad FAME överkompenserats, vilket har använts som motiv till regeringens skattehöjningar. För att fortsätta främja en ökad användning av biodrivmedel genom skattenedsättningar åtgärdades överkompensationen av FAME genom en liten höjning. Däremot kan det vara aktuellt att se över EU:s beräkningsmodell som ligger till grund för överkompensationsproblematiken. Centerpartiet vill därför agera på EU-nivå för att vi ska bibehålla makten över vår skattelagstiftning. Vi vill kunna undanta höginblandade biodrivmedel från skatten liksom att inkludera låginblandade biodrivmedel i kvotplikten vilket möjliggör högre inblandningsnivåer och tryggar en marknad för producenterna.

Vi förespråkar inte ett nationellt mål för elfordon till 2030 då vi vill stimulera flera förnybara teknikslag. Behovet av elektrifiering kommer att öka i framtiden och elektrifiering av transporter kan bidra till måluppfyllelse även inom andra samhällsproblem, till exempel trängsel, buller och en förbättrad luftkvalitet. Med förslagen i stämmoprogrammet 2015 *Resultat för miljön* bedömer Centerpartiet att ett specifikt mål utöver att nå en fossiloberoende fordonsflotta till 2030 inte behövs.

Avseende utbildning för kommunala energi- och klimatrådgivare bedömer vi att detta är upp till varje enskild kommun att besluta om. För att påskynda omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta föreslås i stämmoprogrammet 2015 *Utveckla hela landet* att förmånsbeskattning ska förändras till att stegvis öka miljökraven tills enbart miljöbilar omfattas av förmånsbeskattningen vilket är ett verktyg för att öka andelen miljöbilar i offentlig sektor. Utifrån detta kan det vara intressant för kommunen att införa en årlig utbildning, men det bör också beslutas på nivån så nära dem de berör.

Centerpartiet ser ett behov av att stimulera etableringen av nya förnybara bränslen och har så tidigare gjort genom införandet av investeringsstöd för biogasanläggningar liksom införande av ett metangasreduceringsstöd där producenten ersätts med 20 öre per producerad kWh för den dubbla miljönyttan. Centerpartiet presenterade i vårmotionen 2015 viljan att fortsätta med detta stöd liksom att utöka satsningen med investeringsstöd till biogasproduktionsanläggningar.

Centerpartiet driver närodlat politik för att hela landet ska leva och har så gjort sedan starten av vår historia. I detta arbete ingår att skapa förutsättningar för att kunna

producera kvalitativa livsmedel liksom att utvinna energi av outnyttjade resurser. Vi ser inga konflikter mellan dessa områden utan snarare möjligheter för att bättre ta tillvara de resurser som finns vilket kan läsas mer om i stämmoprogrammet 2015 *Utveckla hela landet*.

Partistämman beslutade:

att på landstings-, regional- och kommunal nivå vara pådrivande för en omställning till fossiloberoende kollektivtrafik där biodrivmedel, el- och laddhybridbussar utgör viktiga inslag.

att verka för en nationell strategi med tydliga mål för elfordon, för att påskynda omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta.

att se positivt på tekniken med elvägar som en del i att göra fordonsflottan fossiloberoende.

Partistämman ansåg följande motioner besvarade:

2.5.3

2.7

2.8

2.9.1

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.5.1

2.5.2

2.6

2.9.2

Vägsalt - motion 2.11

2.11 Att Centerpartiet arbetar för ett totalstopp snarast för användande av vägsalt.

Partistyrelsens yttrande:

Användning av vägsalt innebär både en miljöbelastning men likväl en bättre trafiksäkerhet på högtrafikerade vägnät. Saltningen innebär en onaturlig spridning av klorider i naturen, skapar korrosion på bilarna och medför ökad användning av lösningsmedel för att rengöra fordonen.

Samtidigt har Väg- och transportforskningsinstitutets (VTI) och Trafikverket gemensamt utfört projektet MINSALT där resultatet har visat att antalet olyckor ökar när man slutar salta dessa vägar. Centerpartiet vill att alla ska kunna känna sig trygga på vägarna oavsett tid på året och oavsett körvana och vägsaltet bidrar till ökad trafiksäkerhet. Trafikverket arbetar ständigt med att utveckla vinterväghållningen och testar årligen nya halkbekämpningsmetoder som kan påverka miljön mindre och förbättra trafiksäkerheten. Användningen av vägsalt har dessutom mer än halverats sedan slutet av 90-talet.

Centerpartiet vill se en minskad användning av vägsalt men utan att försämra trafiksäkerheten. Intressanta alternativ som Centerpartiet följer är ökad användning av t.ex. mekanisk bekämpning med väghyvlar eller en kombination av salt- och sockerlösning.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.11

Reglerna för avfallshantering - motion 2.12

2.12 att Centerpartiet tar initiativ som syftar till en avreglering av avfallshanteringen så att regelverket ger större valfrihet för konsumenter och företag.

Partistyrelsens yttrande:

Regeringen aviserade den 7 maj 2015 sin avsikt att tillsätta en ny utredning om producentansvaret för förpackningar och tidningar. Frågan har diskuterats och utretts ett flertal gånger under de senaste femton åren.

Frågan är komplicerad men efter en noggrann beredning beslutade Alliansregeringen i augusti 2014 om ett förstärkt och utvecklat producentansvar med högre mål för insamling, återvinning och service för hushållen för att skapa hållbara kretslopp och bättre hantera avfall. Även tillsyn och inflytandet för kommuner stärktes liksom skärpning av producenternas ansvar för insamling av elavfall, förpackningar och returpapper. Skärpningen innebar bland annat att krav infördes på tillståndspliktiga insamlingssystem. Genom dessa förstärkningar av det sammanhållna producentansvaret stärktes principen om att förorenaren betalar. Det skapade även långsiktiga förutsättningar för investering, utveckling och innovation av systemet och därmed även större miljönytta. Dessa reformer fick brett stöd från så väl producenter som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Syftet var att underlätta för hushållen att sortera ut sitt avfall vilket i sin tur moderniserar avfallssystemet och kan öka insamlingen.

Dessutom väntas återvinningsmålen höjas och införande av tillståndspliktiga insamlingssystem komma på plats. På sikt ska detta innebära mer hushållsnära insamling och färre återvinningsstationer. Målen höjs i två steg. För plastförpackningsavfall blir det krav på 30 % materialåtervinning senast år 2017. På den nivån ligger vi redan idag, men eftersom beräkningsmodellen ändras är det ändå höjning av nivån. Senast år 2020 är det 50 % som gäller.

Partistämman beslutade att avslå följande motion: 2.12

Övergivna bilar - motion 2.13

Sammanfattning: Motionären önskar att övergivna bilar, såsom felparkerade bilar, får forslas bort utan fordonsägarens tillstånd för att sedan lösas ut från uppställningsplats.

2.13 att riksstämman beslutar vidarebefordra motionen med tillstyrkan till partiets riksdagsgrupp för åtgärd.

Partistyrelsens yttrande:

Det kan vara krångligt att få till en flytt av en övergiven bil på privat mark. Det finns en möjlighet att göra en anmälan om miljöbrott under förutsättning att bilen har skadlig inverkan på naturen runt omkring. På privat mark är det markägarens ansvar att frakta bort dem, men ofta uppstår komplikationer. Om bilägaren inte ger sig till känna får markägaren betala kostnaden i de fall den övergivna bilen till slut måste fraktas bort av kommunen. Ofta drar beslut om en bilflytt ut på tiden och därför är det många skrotbilar står kvar på samma plats under en lång period.

Centerpartiet gav, när vi satt i regeringsställning Naturvårdsverket i uppdrag att se över hur ett ersättningsystem kan utformas för omhändertagande av uttjänta fordon. Syftet var bland annat att minska den illegala hanteringen av skrotbilar.

Dagens hantering av övergivna bilar där ägaren inte går att hitta kostar stat och kommun omkring 10-20 miljoner kronor per år och innebär dessutom stora problem för markägaren. Alliansregeringen ville därför ta reda på hur ett ersättningsystem för omhändertagande av uttjänta fordon skulle kunna utformas och finansieras så att det

inte belastar kommuner och staten finansiellt och för att minska dumpning och illegal skrotning av bilar. Utredningen ska redovisas i november 2015.

Partistämman ansåg följande motion besvarad:

2.13

Återvinning av flaskor och burkar - motion 2.14

2.14 att ta fram nya pantsystem för att ta hand om alla burkar och flaskor som funkar i hela EU.

Partistyrelsens yttrande:

Pantsystem är ett bra verktyg för att samla in använda burkar och flaskor. Konsumenten får incitament genom pant för att lämna in använda burkar och efterlevnaden av producentansvaret stärks.

EU:s regler på förpackningsområdet är minimiregler och säger att alla EU-länder ska ha retursystem för att återvinna och återanvända förpackningar. Det finns ingen samordning för panthantering mellan länderna. Ämnet har diskuterats tidigare och 2012 utredde EU-kommissionen ett eventuellt gemensamt insamlingssystem för metallburkar men det avdömdes då det inte visades vara kostnadseffektivt. Även ett eventuellt gemensamt pantsystem i Norden har undersökts av Nordiska Rådet vilket man ansåg skulle kunna vara enklare att implementera då pantsystem redan finns etablerat i de olika nordiska länderna och med gott resultat. Det visades även i detta fall att ett gemensamt system inte skulle vara kostnadseffektivt. Det som påtalades var däremot att bilaterala lösningar med andra EU-länder kan vara kostnadseffektivt då det förekommer en stor import av drycker för privat bruk från länder som inte har pant.

Centerpartiet anser därför att en lösning är att verka för att fler länder ska införa pantsystem och att vi ska verka för fler bilaterala lösningar med länder från vilka vi importerar dryck.

Partistämman beslutade:

att verka för att fler länder ska införa pantsystem för att möjliggöra för fler bilaterala lösningar med de länder som vi importerar dryck ifrån.

Partistämman ansåg följande motion besvarad:

2.14

Flyttning av grävda diken - motion 2.15

2.15 att miljöbalken ändras så att det uttryckligen görs möjligt att flytta öppna diken, och att det också görs möjligt att ersätta öppna diken med täckdiken och ersätta dessa med dammar.

Partistyrelsens yttrande:

En god balans mellan syre, vatten och växtnäring behövs i marken för att möjliggöra en god produktion av grödor. Lantbrukare har därför grävt diken eller byggt invallningar som åtgärder för att förbättra dessa möjligheter. Sedan dess har regelverk tillkommit för att underlätta samarbete, fördela ansvar och kostnader liksom säkerställa långsiktigheten av dessa åtgärder. Idag kan det vara så att verkligheten inte stämmer överens med behovet som fanns när reglerna tillkom.

Flytt av diken som motionären beskriver är exempel på en markavvattningsåtgärd, likaså anläggning av nya diken eller fördjupning och breddning av befintliga diken. Markavvattning hör till den typ av vattenverksamhet som utförs för att bortskaffa

skadligt vatten. Det är i lag inte förbjudet att flytta diken men däremot omfattas dessa åtgärder av en generell tillståndsplikt enligt bestämmelser i miljöbalken och syftet med detta är att skydda våtmarker och biotoper.

Våtmarker är mycket värdefulla för den biologiska mångfalden samtidigt som de är viktiga kvävefällor och flödesutjämnare. Under främst 1900-talet utarmades många våtmarksmiljöer genom torrläggning, dränering eller utbyggnad av infrastruktur och före 1986 krävdes inte tillstånd ur allmän miljösynpunkt för att markavvattna. Det råder ett generellt förbud mot markavvattningsåtgärder i stora delar av södra Sverige sedan 1994 med syftet att i större utsträckning bevara de våtmarker som finns där.

För att möjliggöra flytt av diken eller ersätta med täckdiken i dessa områden behöver en dispens från förbudet meddelas innan en tillståndsprövning kan ske och denna dispens ansöks om hos Länsstyrelsen. För att kunna få dispens krävs dock att det finns särskilda skäl. Förutsättningen för att möjliggöra en flytt av dike är att det kan ske utan miljöpåverkan.

Regelverket kring markavvattning upplevs av många som komplicerat och ottydligt vilket motionären vittnar om. Hanteringen av ärenden om markavvattning skiljer sig dessutom ofta åt mellan länsstyrelser. Det kan därför finnas ett behov av att se över om markavvattningsbestämmelserna fyller den funktion som det är tänkt eller om det finns skäl att göra ändringar i lagen. Inte minst då det har visats att igenläggning av diken för restaurering av våtmarker kan ge betydande positiva effekter på kolbalansen.

För att möjliggöra en förändring i miljöbalken och markavvattningsbestämmelserna så behövs utredningar av eventuella miljörelaterade konsekvenser och effekter, inte minst för att skydda biotoperna enligt miljö kvalitetsmålen.

Partistämman beslutade:

att se över markavvattningsbestämmelserna. En utredning bör särskilt beakta skydd av biotoper enligt miljö kvalitetsmålen.

att miljöbalken ändras så att det uttryckligen görs möjligt att flytta öppna diken, och att det också görs möjligt att ersätta öppna diken med täckdiken och ersätta dessa med dammar.

att miljöbalken ändras så att det uttryckligen görs möjligt att flytta öppna diken, och att det också görs möjligt att ersätta öppna diken med täckdiken och ersätta dessa med dammar.

Ersättningssystem för inlagring av biokol - motion 2.16

2.16 att energiskatt och koldioxidskatt ersätts med en koldioxidavgift som används till att finansiera ett ersättningssystem för inlagring av biokol i marken.

Partistyrelsens yttrande:

Tillförsel av biokol till jordbruksmark är en intressant metod med god potential enligt rapport från IPCC (2007). Det har visats att tillförseln av biokol till jordbruksmark kan leda till såväl minskade utsläpp av växthusgaser som en ökad inlagring av kol i marken. Biokol som tillsätts på åkermark kan också höja markens vattenhållande förmåga, förbättra mullhalten, öka tillväxten av grödor och minska näringsläckage från marken enligt SOU 2014:50.

Det finns dessutom ett behov av att öka markens kolinlagring då en risk finns att svensk natur i framtiden inte kommer att ha samma förmåga att ta upp koldioxid i mark och vegetation. Därför så behöver vi bättre kunskap om effektiva åtgärder för att upprätthålla och öka kolinlagringen i mark och vegetation. Utöver biokoltillförsel inkluderar, andra åtgärder som kan leda till en ökad kolinlagring, insatser och förändringar i odlingen som syftar till ökade skördar liksom ökad omfattning av kant-

och skyddszoner i odlingslandskapet. Flera av dessa åtgärder är dock förknippade med osäkerheter när det gäller deras betydelse för ökad kolinlagring och vilka effekter de kan få för miljön och andra samhällsmål.

I dagsläget saknas kunskap om vilka effekter en ökad tillförsel av biokol till jordbruksmark får för att det ska vara möjligt att tillämpa metoden i stor skala enligt SOU 2014:50. I IPCC:s rapport utvärderas inte heller Sveriges potential som kolsänka. Och utifrån svenska förhållanden så saknas kunskap om vilka åtgärder för ökad kolinlagring som är mest effektiva.

Avseende att byta skatterna mot en koldioxidavgift så anser Centerpartiet att koldioxidbeskattningen är ett utmärkt miljöstyrande verktyg för att minska utsläpp av växthusgaser som har gett resultat i flera sektorer. Skatteformen borde snarare överföras och tillämpas i fler sektorer för att stimulera minskade utsläpp än att tas bort och ersättas med ett nytt verktyg.

Därför anser inte Centerpartiet att det är rimligt att införa ett starkt stöd för biokol när effekterna ännu är ovissa i stor skala liksom vad som är mest effektivt för svenska förhållanden.

Partistämman beslutade att avslå följande motion: 2.16

Tydliga miljömål - motion 2.17

2.17 att Centerpartiet ska verka för att göra Sverige fritt från fossila bränslen, nettoutsläpp av koldioxidekvivalenter, och att Sverige ska ha 100% förnyelsebar energi till 2040.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet har tidigare beslutat att vi ska ha 100 procent förnybar energi inom en generation och har sedan dess också landat i att vi till 2030 ska ha 70 procent förnybar energi som steg på vägen för att till 2050 ha ett klimatneutralt samhälle.

Delmål per mandatperiod och kontrollstationer behöver inrättas på vägen till 2050 och ligga till grund för konkreta handlingsplaner. Med nettomålet till 2050 innebär det att vissa delar av samhället fortfarande kan ha klimatpåverkande utsläpp, medan andra behöver bidra till att kol tas ur atmosfären.

Partistyrelsen står fast vid tidigare ställningstagande om 100 procent förnybar energi inom en generation och har ambitiösa siffrer satta målsättningar för detta 2030 och 2050. Ytterligare årtal riskerar att debatten får fel fokus när vi istället för årtal behöver prata om åtgärderna som gör att vi når målet.

Partistämman beslutade: att verka för att göra Sverige fritt från fossila bränslen, nettoutsläpp av koldioxidekvivalenter, och att Sverige ska ha 100 % förnyelsebar energi till 2040.

Handelssystem för upptag av koldioxid - motion 2.18

2.18 att partistyrelsen sätter sig in i systemet som föreslås i Övertorneåmodellen, och verkar för att Sverige skall påverka så att detta system och skogen skall kunna inkluderas i EU:s handelssystem för utsläppsrätter, EU-ETS.

Partistyrelsens yttrande:

Det projekt som pågår i Övertorneå är en intressant utveckling för att höja produktionen i skogsbruket. Projektet som påbörjades för ca 10 år sedan har sedan 2013 beviljats

bidrag från Vinnova om 8 miljoner kronor till Övertorneå kommun. Sedan dess drivs det tillsammans med Sveaskog, SveMin, Sveriges Lantbruksuniversitet, LRF Norrbotten och Kalix Naturbruksgymnasium med finansiering från Vinnova liksom från Norrbottens läns landsting och Länsstyrelsen i Norrbotten.

Projektet kommer att erbjuda privata skogsägare rådgivning för att därefter utföra tillväxthöjande åtgärder i sin egen skog. De koldioxidkrediter som skapats inom projektet, motsvarande den beräknade framtida extra inbindningen av koldioxid, säljs sedan till kunder (företag eller andra investerare) som önskar klimatkompensera sina utsläpp i en form av handelssystem. Enligt Vinnova kommer rutiner och metoder för bland annat rådgivning, mätning och verifiering att förbättras och effektiviseras under projektperioden. Likaså kommer en kunskapsportal att skapas kring skogliga koldioxidkrediter och metoder för tillväxthöjande skogsskötsel.

Projektet pågår till slutet av 2015 och syftet med Vinnovas finansiering är att skapa förutsättningar för kommersialisering av koldioxidkrediter från skogen liksom att etablera en struktur för forskning och utveckling av miljöteknik. I ett kortsiktigt perspektiv är målet att krediterna ska tillgängliggöras för frivilliga åtaganden av aktörer som vill klimatkompensera för sina aktiviteter och sin verksamhet. Det långsiktiga målet är att skogliga koldioxidkrediter skall kunna användas av industrin som en del av åtagandet i EU ETS.

Centerpartiet bejakar denna form av incitament som stärker principen om att förorenaren betalar och som driver på utvecklingen av det som skapar miljönytta. Skogen är en resurs med outnyttjad potential som vi värnar om att bruka utan att förbruka. Incitamenten som de privata skogsägarna får genom implementeringen av tillväxthöjande åtgärder kan bidra till att stärka bilden av Skogsriket Sverige. Åtgärderna skulle kunna innebära en ökad tillgång på skogsråvara och därmed ökade möjligheter för energiutvinning, textilframställning och andra innovativa lösningar på framtidens behov med hänsyn till principen om att bruka utan att förbruka.

Däremot är det i dagsläget svårt att verka för införandet av skogskrediter i EU ETS då upptaget och avräkningen av skogskrediter är svårbedömt och svårhanterat. Detta märks av i programmet REDD (reducing emissions from deforestation and forest degradation) som verkar för ett liknande marknadsbaserat system där länder som minskar sin avskogning belönas med krediter som kan kompensera andra utsläpp. Centerpartiet följer utvecklingen av Övertorneåprojektet liksom den medföljande certifieringen enligt en internationell standard av koldioxidkrediter. När projektperioden avslutats och utvärdering har genomförts utifrån eventuell administrativ belastning, regelverksbehov, konsekvensanalys på biodiversitet liksom utifrån framtagande av effektiva metoder och kontroller med mera kan vi bedöma möjligheten att implementera detta i EU:s handelssystem med utsläppsrätter.

Partistämman beslutade: att Övertorneå-modellen nyttjas som positivt exempel för metoder att bruka utan att förbruka samtidigt som miljönytta skapas.
--

Partistämman ansåg följande motion besvarad: 2.18
--

Restaurering av Östersjön - motion 2.19

2.19 att till Centerpartiet centralt föreslå att en arbetsgrupp utses vilken för Centerpartiets räkning samlar systerpartier i Östersjöländerna till ett gemensamt forum med mål att restaurera Östersjön.

Partistyrelsens yttrande:

Östersjön är ett av världens mest känsliga hav med stora problem. Övergödning, bottendöd, överfiske, koldioxidutsläpp och en hög halt miljögifter rubbar havets ekosystem. Vi kan märka effekterna av att vattnet blir grönt av algblomningen, de feta fiskarna innehåller en hög halt gifter och lek och bad i vattnet blir en risk för hälsan. Det är vi människor som har bidragit till detta och enbart vi människor som kan hejda förödelsen innan ovanstående blir en permanent verklighet.

I regeringsställning bidrog Centerpartiet till att kraftfullt driva på arbetet med Östersjön. Bland annat så införde vi ett särskilt havsmiljöanslag på 1 miljard kronor 2006-2010 och på över 2 miljarder kronor 2012-2015. Vi var aktiva i att införa svaveldirektivet som begränsar svavelutsläppen från fartygsbränsle och som bidrar till försurning. Vi har förbjudit fosfor i tvättmedel och maskindiskmedel som är ett av näringsämnen som bidrar till övergödning. Vi har dessutom infört en särskild myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor och beslutat om etappmålet att skydda tio procent av Sveriges marina områden till år 2020.

Problemen med Östersjön kvarstår dock på grund av historiska utsläpp som ännu utgör ett stort problem och därför vill Centerpartiet att vi ska öka uttaget av näringsämnen ur Östersjön. Mängden näringsämnen i Östersjön har minskat stadigt sedan 1980-talet men koncentrationen av ämnena är fortfarande hög vilket till stor del beror på att andelen syrefria bottnar ökar där näringsämnet fosfor frigörs från sedimentet.

För att möjliggöra uttag av näringsämnen från Östersjön medverkade Centerpartiet till att permanenta ett stöd om 75 miljoner kronor per år till lokala vattenvårdsprojekt liksom satsat på att utveckla avancerade reningstekniker som kan ta bort läkemedel och svårnedbrytbara kemikalier som annars hamnar i vårt vatten. I opposition fortsätter vi att driva detta arbete liksom i Europaparlamentet.

Samarbeten mellan systerpartier i de nordiska och baltiska länderna finns redan idag och samarbetsorganen Östersjösamarbetet, HELCOM och EU har en stor och viktig roll för miljöarbetet i Östersjön. Exempelvis har vi lämnat in en resolution Saving the Baltic Sea som också antagits på ALDEs (Alliance of Liberals and Democrats for Europe) councilmöte maj 2014, där våra europeiska systerpartier är medlemmar. HELCOM är en arbetsgrupp bestående av representanter från Östersjöländerna. De arbetar för att gemensamt minska utsläppen. Vi har varit duktiga på att minska våra utsläpp vilket underlättar i samarbetet med de andra länderna.

Partistyrelsen anser således att motionen besvaras i och med att arbetet pågår i flera olika samarbetsformer.

Partistämman ansåg följande motion besvarad: 2.19
--

Stopp för multiresistenta bakterier – motion 2.20

2.20 att kommuner och regioner tillsammans med LRF eller andra lantbruksorganisationer på riks/regional och lokal nivå, ska sätta en förlängd karenstid på antibiotika vid upphandling av kött.

Partistyrelsens yttrande:

Det som motionären lyfter är en metod för att premiera kött som kommer från en god djurhållning och ett sätt att sträva mot minskad antibiotikaanvändning. Initiativet från Orust kommun är ett intressant steg för att hindra utvecklingen av antibiotikaresistens. I Sverige har vi låg användning av antibiotika, bland de lägsta i Europa, och försumbara rester av antibiotika i det kött vi konsumerar. Detta är tack vare vår goda djurhållning. Dessutom möjliggör de nya EU-gemensamma upphandlingsdirektiven 2004/18/EG och

2004/17/EG att högre krav på djurskydd och miljöhänsyn kan ställas. Dessa direktiv kommer att implementeras i Sverige senast våren 2016. För att minska antibiotikaanvändningen kan kommuner vid upphandling ställa krav på en djurskyddsnivå motsvarande svensk nivå för att påverka djurhållningen i andra länder till lägre antibiotikaanvändning. I stämmoprogrammet *Resultat för miljön* finns ytterligare förslag för att minska den globala antibiotikaanvändningen.

Partistyrelsen ansåg följande motion besvarad: 2.20
--